

fuldt Udbytte — der eksproprieres vel til alle de 300 pCt. —, medens Roedyrkerne eventuelt komme til at lide Tab. Det forekommer mig at være en Uretfærdighed. Hvordan man skal klare det, er det egentlig ikke min Sag at paavise, men det er et af de Spørgsmaal, med Hensyn til hvilke jeg finder, at jeg er berettiget til at gøre hele denne Sag usikker. Saa kommer dertil, at hvis Roedyrkerne sige: Vi ville ikke være voldgivne hele denne vilkaarlige Situation, vi ville ikke mere inlade os paa hele dette Forhold, vi ville kort og godt ikke producere Sukker mere, hvordan sidder saa Staten i det? Den skal jo skaffe Raamaterialet indenfor en ret snæver Kreds for ikke at faa sine Udgifter op til en ganske meningsløs Højde. Jeg kan ikke se bedre, end at Staten i Virkeligheden er i Klørne paa Roedyrkerne, at disse have Krammet paa den, thi Staten skal forsyne det danske Samfund med Sukker, og man kan ikke faa Sukker udefra og heller ikke fra private Folk. Er det da ikke saaledes, at ved en Ekspropriation og en Statsdrift af denne Art sætter man Kniven paa Struben af Staten ved Roedyrkernes Hjælp? Og alt dette skal saa gøres samtidig med, at Staten skal opretholde sine lave Priser. Det forekommer mig, at der her kommer en Vanskelighed. Den ene Dag ser det ud, som om Roedyrkerne ikke skulle have et saadant Udbytte, som de hidtil have kunnet faa, den næste Dag ser det ud, som om de i Virkeligheden ville være i Stand til at sætte Kniven paa Struben af Staten og tvinge denne til at give dem, hvad de ville have. Og under alt dette skal Staten samtidig opretholde den billige Pris paa Sukkeret, for hvilken hele Transaktionen er lavet.

Det næste Punkt, jeg kort vil omtale, er Handelen. Naar det er Meningen, saaledes som det er her, at det hele skal være — hvad skal jeg kalde det — Statsdrift til det yderste, kan jeg ikke se andet, end at Købmændene maa kunne kommanderes til — og det er vist ogsaa Meningen — at sælge paa visse bestemte Vilkaar. De skulle sælge til en bestemt Pris, og de skulle have en Tvangsavance, intet andet. Det ærede Medlem (Hans Nielsen [Skanderborg Amts 1ste Valgkreds]) smiler, men hvis jeg har forstaaet det ærede Medlems Forslag forkert, vil det ærede Medlem saa ikke være saa venlig at sige det. Jeg kan ikke se, at Forholdet er et andet end dette, med andre Ord, at Forholdet er det selv samme, som naar der sælges Primærker eller Stempelpapir

eller lignende. Købmanden skal altsaa have Sukkeret udleveret til en bestemt Pris af Staten og skal igen udlevere det til en bestemt Pris til Forbrugeren. Nu er det at handle med Sukker ikke det samme som at handle med Primærker — der er baade Svind i Sukkeret, og det tager Plads op o. s. v. —, og jeg kunde tænke mig, at da Sukkeret skal være meget billigt, vilde Resultatet blive, at Avancen fra Statens Side blev fastsat som en meget ringe Avance. Jeg sætter nu, at Købmændene i en By nægtede at forhandle dette Sukker. Skal Staten saa oprette sine egne Udsalg, eller hvad er Meningen? Er det Meningen, at man — ligesom Kioskerne i København have Tvangs salg af Primærker — vil tvinge Købmændene til at sælge Sukkeret, selv om de en skønne Dag skulde være uden Lyst til at forhandle det.

Det næste Punkt, jeg vil omtale, og som jeg for øvrigt allerede har berørt, er dette, at man gerne kan haabe paa, at Eksporten kommer i Stand, men det forekommer mig, at den er næsten lige saa umulig eller rettere mere umulig end Importen, thi Eksporten maa jo netop bero paa den gensidige Velvillie, som egentlig er det, der er udtrykt i Brysseler-Konventionen — jeg ved nok, at der er udtrykt mere i denne, at det til syvende og sidst er en Forretningssag, men den har Form af en vis Gensidighed. Men nu unddrage vi os for vort Vedkommende fuldstændig Gensidigheden, vi træde ud af Handels-samkøbet med hele den øvrige Verden. Hvorfor skulde saa den øvrige Verden pludselig tage det Sukker, som vi kunne faa tilovers, og lade os tjene Penge paa det, medens den er ganske udelukket i denne Henseende fra at tjene Penge hos os.

Det er paa disse Omraader, Staten til en vis Grad har givet Slip paa Taget i i hele denne Sag. Tilbage har jeg da de Punkter, hvor Staten efter min Opfattelse

Rettelser.

Sp. 8092, L. 18 f. o.: „De Resultater, der ere fremkomne ved denne Prøvevurdering, ere komne noget overraskende for mange og til Dels ogsaa for mig; men Overraskelserne“; læs: Det ærede Medlem sagde, at de Resultater, der vare fremkomne ved denne Prøvevurdering, vare komne noget overraskende for mange og til Dels ogsaa for mig. Overraskelserne.

Sp. 8266, L. 16 f. o.: „Kl. 1⁰⁴“, læs: Kl. 11⁰⁴.